Prawo 4995.

Zbiór procesów
z 18 wieku

Cz. IV

3 Rubl

3 flo

1883. III. 16.

№ 4995/IV

Dziadu

Jakoba Gieysztora

[illegible]

Z Biblioteki Jak. Kaz. Gieysztora

1. Wilno – Ryx.
2. Wigdorowicz . Wichert.
3. Katmanowicz Klaczko – Wigdorowicz.
4. — —
5. — —
6. Biskup Wileńs.
7. Żydy – Wichert.
8. — —
9. Wulfowicz – Radziwiłł.
10. Leybowicz – Menasowicz. Wigdorowicz.
11. Włościanie Star. Wielondskiego – Walewski An.
12. Poniatowscy – Walewski.
13. Szydłowski – Micewicz – Jasiński.
14. — —
15. Hausman – Piłtowski –
16. Potocki – Grodno.
17. Brzostowski Xaw. – poddani Mosiewscy.
18. Stankiewicz – Murzyński – Dedenko.
19. Domański. Szpinek. Karmelici. Rudomina. Olszówka
20. Alexandrowicz – Grodno.
21. ~~Klokocka – Gnatowski~~ zob. 14633. III. t. V. Nr. 13.
22. Murzyński – Ryż – Niemcewicz – Krasnodębski.
23. Tęgoborski –
24. Gorecki – Wilno.
25. — —
26. — —
27. — —
28. – Berez Kartuzi – Niemcewicz –
28a. — —
29. Stokłockie Star. – Minejko.
30. Minejko – Malinowski.
Giepszter. – Pilecka.
31. — —
32. — —

33. Sokołowski — Wilno
34. — —
35 — Karmelici — Giedroyć.
36 — Świrski. — Kowno.
37. Puzłowski — Kowno
38. Kurlewiczki — Orzeszko.
39. Dowbirgu Franc. — Orzeszko.
40 — Orzeszko
41. Piaseczki — Czerneski. Wołodźkowa. Wołodźkiewicz
42. Odyniec — Zahorski — Rzymgwad Dyslu.
43. Białopiotrowicz — Brygitki
44. Kostrowicki — Wasilewski.
45 — —
46 Tołoczko — Kamedułi Węgier.
47. Wojniłło — Jezuarski. Tayler.
48. Pohl Izd. — Plater.
49. Przezdziecki — Zastaw.
50. Chrzewicz — Przezdziecki — Marcinkiewicz,
51 Marcinkiewicz — Radziwiłł, Chrzanowicz
Sapieha.
52 Sapieha — przezdziecki.
53 — Bobrowniczki
54 Matuszewicz — Gierkowski — Gierkowski.
55. Klemrele — Matuszewicz —
56. Klemrele.

18.

GŁOS

Za Stroną Urd Stankiewicza, przeciwko W. Muczyńskiemu Miecznemu Powiatu Grodzieńskiego, oraz W. Xiędzu Dederce, Proboszczowi Kaplicy Bożego Ciała, y Prowizorom teyże Kaplicy.

W DOWODZIE,

Że Kamienica w Mieście Wilnie na Ulicy Zamkowey na przeciw Kardynalii położona, przez zeszłego Xiędza Tamasza Szymaka, Proboszcza Kaplicy Bożego Ciała w Roku 1737. od Barbary Jurewiczowey Horodniczyney Zmudz: za 2000. Złotych Prawem wieczystem nabyta, podług determinacyi Konst: 1726. Roku, z racyi dopełnioney przez takowe nabycie od Stanu Swieckiego do Duchownego alienacyi, podpada konfiskacie; Ze podług teyże Konstytucyi 1726 pomieniona Kamienica Jure Caduco per Confiscationem za Przywileiem Juris Caduci w Roku 1777. dnia 31. Marca konferowanym Ur: Stankiewiczowi ma być w wieczyste Aktorstwo przysądzona, razem z powróceniem Expensow Prawnych.

Probacya y dowody około tego.

Dla przeświadczenia o niewolności alienowania Dobr tak Ziemskich, iako też Mieyskich do Stanu Duchownego, do przypadku tey Sprawy nie potrzeba więcey przywodzić Praw, dosyć iest wezwać Konst: 1726. y obok położyć Prawo w Roku 1737. nabycia Kamienicy przez X. Szymaka, a każdy się przeświadczy, że X. Szymak nabywaiąc po Konst: 1726. Roku pomienioną Kamienicę, dopełnił iawną kontrawencyą temu Prawu, ktorego słowa ad Casum: *Lubo to wielą Prawami y Konstytucyami Seymowemi, specialiter Roku 1631. 1635. y 1676. per expressum warowano iest, żeby Stan Duchowny neque modo donationis, neque Venditionis, neque modo hypotecæ, neque alio titulo Dobr Ziemskich, także Mieyskich avellere do siebie neważył się, iednak, iż po Konstytucyi Anni 1635. wiele Klasztorow y Zakonow, także XX. Plebanow, y innych Osob Duchownych, utriusque Ritus Romani & Græci, wiele Dobr takowych do Duchowieństwa vario titulo, częścią za Testamentowemi legacyami, częścią zą Zapisami przedażnemi &c. przeto reassumuiąc pomienione Konstytucye, Cavetur, aby żadem neważył się quilicunque Titulo Dobra Ziemskie, lub Mieyskie, do Stanu Duchownego (excepta fundatione de nova radice) non nisi prævia pierwey Constitutione na Seymie, avellere, alias takowe Actus pro nulliis & irrtis deklaruiemy, y wszelkie takowe Dobra, ad delationem cujuscunque Nobilis Confiscationi subjacere maią, ktorych połowa Delatori, a druga połowa ad distributivam Justitiam Nostram Jure Caduco personæ Nobili conferendo należeć ma. Widzieć y Czytać Konst: 1726. Titulo: Warunek de non alienandis Bonis.*

Dokładne więc iest z tego Prawa przekonanie, że Duchowieństwu Dobr tak Ziemskich, iako też Mieyskich nabywać po Konstytucyi Roku 1726. niewolno, że tak nabyte Dobra per confiscationem w połowie Delatorowi, a w drugiey

giey połowie od fiscum Jure Caduco przypadaią, że takowe Dobra Krol Jmć obowiązany rozdawać Jure Caduco.

Więc rozważaiąc determinacyą Prawa 1726. należy zbliżyć uwagę do Prawa nabycia tey Kamienicy, czyli, y iak się te Prawo nabycia zgadza z przepisem pomienioney Konstytucyi.

Te Prawo nabycia będąc daty 1737. gdy się okazuie być po Konstytucyi 1726. Roku, a Tytuł tego Prawa gdy iawnie przeświadcza wieczyste nabycie Dobr leżących przez Osobę Duchowną, y oderwanie tychże Dobr nazawsze od Stanu Swieckiego, a Konst: 1726. wyraźnie nabycia wieczystego Dobr leżących Duchowieństwu pod karą konfiskaty zabroniła, więc te Prawo nabycia przez X. Szymaka y z datty y z Tytułu, y dla tego, że Kamienicę do Stanu Duchownego wieczyście alienuie, iest widocznie przeciwne Konstytucyi 1726. więc te Prawo nabycia, podług wyrazow pierwey przywiedzionych z Konst: 1726. w słowach: *alias takowe actus pro nullis & irritis deklaruiemy, y w szelkie takowe Dobra ad Delationem cujuscunque Nobilis confiscationi subjacere maią*, iest nieważne y nikczemne, a Kamienica dla złości tego Prawa konfiskacie podlega. Dla przeświadczenia o tym wszystkim,

1737. 7bra 1. dnia dattowane, a 1738. 7bra 11. w Magdeburgii Wileń: przyznane, dotąd przez Strony ukrywane, a dopiero za nakazem Dekretu Sądowego przez komportacyą od Stron przeciwnych złożone, *widzieć y czytać.*

Stankiewicz zatym na fundamencie Konst: 1726. przyimuiąc Delacyą dowodzenia bezprawney Duchowieństwa w tey Kamienicy Possessyi, zyskał przez Przywiley Juris Caduci wieczyste takowey Kamienicy nadanie, ktory w Roku

1777. Marca 31. dnia konferowany, *in Originali składa się.*

Co do Konwikcyi Prawney, y Expensu.

Od momentu przyiętey Delacyi, y konferowanego Przywileiu, Stankiewicz rozpoczęty przeciw X. Altaryście Kaplicy Bożego Ciała nieprzerwanie dotąd utrzymuie Proceder; to iest w Roku

1777. dnia 31 Marca zyskał Stankiewicz na Kamienicę Szymakowską Przywiley, a w Rok zaraz, to iest

1778. dnia 24. Marca, ad Instantiam Stankiewicza w Sądach Assessorskich zaszedł Dekret in accessorio z XX. Altarystami, pod ten czas Ancypą y Alexandrowiczem, ktorym tymże XX. użyczona Kopia Spraw, y rozprawa determincwana, *składa się Dekret.*

Za ktorym Dekretem, gdy na następney Kadencyi przypadła Sprawa, pomienieni XX. Ancypa y Alexandrowicz Altaryści, nie idąc do Sprawy wzdać się dopuścili, wypadł zatym w Roku

1779. 9bra 18. dnia z instancyi Stankiewicza Dekret pierwszy niestanny, za ktorym sprowadzona została Exekucya, *w dowod składa się Dekret, Obwieszczenie, y List Testymonialny Urzędnika.*

Zatym Stankiewicz przymuszony był Pozwać powtornie tychże XX. Ancypę y Alexandrowicza Altarystow, czego dowodem w Roku

1780. Februa: 19. dnia *wydany Mandat.*

Za przypadnieniem zatym potrzeci raz Sprawy, niewiedzieć iakim przydadkiem, y dlaczego tymże XX. Ancypie y Alexandrowiczowi powtornie użyczona została Kopia Spraw, y razem oczywista zapisana, y tak Sprawa w dalszą poszła odwłokę, na to

1780. Marca 20. dnia, *z instancyi Stankiewicza składa się Dekret.*

W Bliskim potym czasie X. Ancypa Pleban Wileńs: y Proboszcz Kaplicy Bożego Ciała, odumarł, a gdy z pozostałym w życiu X. Alexandrowiczem Altarystą Kaplicy Bożego Ciała Stankiewicz chciał popierać Sprawę, w ten czas X. Alexandrowicz nie chcąc do oczewistey przystąpić Rozprawy, oświadczył: że nie iest ani Proboszczem, ani Altarystą Kaplicy Bożego Ciała, y dla tego prosił siebie wymazania z Aktoratu, chociaż pierwiey będąc dwakroć

kroć pozwany, tym się nie wymawiał, owszem dwakroć mu uczyniona była dylacya Copiarum Spraw, iakoż na oświadczeie, takowe Sąd eliminował X. Alexandrowicza, a nakazał aby Stankiewicz adcytował nowego Plebana.

1781. 7bra 12. Dnia, Dekret in Accessorio zaszły *składa się ad Casum.*

Podług nakazu tego Dekretu Stankiewicz chcąc mieć Sprawę nayprędzey skończoną, kiedy chciał pozwać nowego Possessora Kamienicy Szymakowskiey, znalazł takową Kamienicę w Possessyi nie raz wymienionego X. Alexandrowicza, y ktory na Kadencyi w Roku 1781. wyparł się, że nie iest Possessorem Kamienicy Szymakowskiey, y tym sposobem w ten czas Sprawę zerwał, y do oczewistey Rozprawy nie przypuścił.

Lecz pomieniony X. Alexandrowicz Altarysta y w ten czas, kiedy się przyznał, że iest Possessorem Kamienicy, nie chcąc iednak mieć skończoney Sprawy, y na wycieńczenie Stankiewicza przez wyniesioną żałobę, razem z zeszłym Szymakiem y Muczyńskim na rozerwanie Sprawy, nie składaiąc wszystkich do Sądu Dokumentow, zażądali nawzaiem po sobie komportacyi Dokumentow, a tak Sąd po odbytych Produktach y Replikach, z racyi nie złożonych przez X. Altarystę y Szymaka Dokumentow, nierozsądzaiąc oczewiście Sprawy; nakazał, aby Szymak y X. Altarysta wszystkie komportowali pod przysięgą Dokumenta, y że Rosprawa ostateczna na przyszłey Kadencyi ma następować sub amissione Causæ, słowa Dekretu: *y Rozprawę między temiż Stronami in futura Juris, bez żadnych Dyllacyi, Godzin, Obmow y Munimentow, sub pœna personalis Infamiæ, & sub amissione Causæ, bez przypozwu, tylko za tym Dekretem determinuiemy.*

1782. 9bra 27. Die *Dekret oczewisty składa się.*

Po zaszłym takowym Dekrecie X. Alexandrowicz Altarysta Kaplicy Bożego Ciała odumarł, azatym Stankiewicz przymuszony został pozwać X. Dederkę, iako nowego Possessora Kamienicy, w dowod

1783 8bra 15. Dnia *składa się Mandat.*

Za tym Mandatem gdy przypadła Sprawa, Stankiewicz warunkiem Dekretu oczewistego w Roku 1782. zaszłego, ktory determinował Rozprawę sub ammissione Causæ, upewniony rozumiał, że Strony nie zawodnie przystąpią do Sprawy, lecz y X. Dederka teraźnieyszy Altarysta, za przykładem swoich Poprzednikow idąc, wolał rozerwać Sprawę, niż się rozprawić z Stankiewiczem, dopuścił się wzdać, wypadł zatym Dekret Kontumacyiny, za ktorym sprowadzona Exekucya, w dowod

1784. Xbra 7 Dnia *Dekret Kontumacyiny,* z Obwieszczeniem y z Listem poieżdżym *Urzędowym składa się.*

Utrudzony tym procederem Stankiewicz, iednak chcąc do końca ony przyprowadzić, pozwał X. Dederkę y Muczyńskiego, iako mianuiącego się Sukcessorem, na dowod w Roku

1785. ieden Augusta 18. drugi Apryla 21. *datowane Mandaty składaisą się.*

Pozwał też W. Muczyński Stankiewicza, y na Kadencyi 1785. Roku z własnego Aktoratu W. Muczyńskiego, gdy przypadła Sprawa, Stankiewicz podał prozbę o nakazanie satysfakcyi Dekretowi w Roku 1782. w dopełnieniu tymże Dekretem sądzoney Komportacyi, wymawiał się Maczyński od dopełnienia takowey satysfakcyi, a gdy Sąd przyśpieszaiąc sprawiedliwość, nakazał satysfakcyą Dekretowi, y żeby W. Muczyński natychmiast komportował Dokumenta, y do rozprawy przystępował, w ten czas Maczyński na wyraźną illuzyą Sądu wprowadziwszy sam Sprawę widocznie postponuiąc Dekretem Sądowym, y onemu w brew się sprzeciwiaiąc, usunął się od Sprawy, wypadł zatym Dekret niestanny, a z X. Dederko do konwikcyi W. Muczyńskiego uznana Suspensa, y tak Sprawa zerwana została.

1785. 9bra 16. Dnia *Dekret składa się.*

Złożone te wszystkie procederowe Munimenta iawnie przeświadczaią, że Strony maiąc nie sprawiedliwy y nieprawny interess, wycieczkami strudniły do tąd ten proceder, a pozwow y Kondemnat tak liczna gromada, są dowodem, że Stankiewicz znaczną część maiątku przez expensa na ten proceder uronił,

więc chociaż przy złożonych dowodach tak iasnych y pewnych, ufa dobroci Sprawy y sprawiedliwości Sądu tego, powszechnie wielbionego, używa iednak Prawa w tych słowach: *tedy luboby principale negotium wygrał, iednak litis Expensas Jure Vincenti zapłacić ma, & pœnam sessionis Turris przez Niedziel 12. subire powinien. Widzieć Konstyt: 1726. Titulo: Exekucye.*

Te Prawo rozciąga rygor na Strony te, ktore przez nieustanność swoią y Prawu sprzewiwiaią się, y Stronę pozywaiącą narażaią na expensa, a gdy się okazuie z złożonych Dekretow nie stannych, że Strony po kilkakroć dla wycieńczenia Stankiewicza, y przewłoki Sprawy, kondemnowali się, więc należy do sprawiedliwości Sądu znaglić też Strony do powrotu tych strat, na ktore Stankiewicza naraziły, ktorych wielosć y realność Stankiewicz przysięgą usprawiedliwić oświadcza się.

Co do Pen Kontrawencyinych, & de amissione Causæ.

Nimasz pewnieyszey prawdy nad tę, że Dekret 1782. Roku przeznaczywszy Komportacyą Dokumentow pod obowiązkiem przysięgi, y razem naznaczaiąc oczewistą Rozprawę, wyraźnie to ostrzegł, iż gdyby się ktora Strona nieuiściła w następnym terminie, w dopełnieniu komportacyi, lub do Rozprawy nie przystąpiła, taka Strona ma popadać in amissionem Causæ; widzieć 1782. 9bra 27. Die *zaszły Dekret.*

Po tym Dekrecie, gdy na następney Kadencyi przypadła Sprawa, dopomniał się Stankiewicz o satysfakcyą tego Dekretu, iakoż Sąd Dekretem swym 1785. nakazał, aby Maczyński podług Dekretu 1782. in instanti przez Komportacyą złożył do Sprawy Dokumenta, y aby do Rozprawy przystąpił; lecz Maczyński postponuiąc Dekretem Sądowym, nie tylko Dokumentow nie komportował, lecz y do Rozprawy nie przystępuiąc uparcie odszedł od Sądu, zatym iawnie y widocznie dopełnił Kontrawencyą, y razem in amissionem popadł Sprawy. Słowa Dekretu Roku 1785. ad casum: *In procedendo po Kontrowersyach między Urodzonym Maczyńskim, a Szlachetnym Stankiewiczem &c. ponieważ Dekretem oczewistym Sądow Naszych w Roku 1782. Miesiąca Novembra 27. użyczona dyllacya Copiarum Spraw Urodz: Maczyńskiemu, a na Urodz: Szymaku Komportacya Dokumentow uznana została w stopniu, ktorego to Urodzon: Szymaka, ponieważ Urodz: Maczyński, iako Sukcessor, u Sądu Naszego agit &c. Zaczym MY KROL inhœrendo wyż allegowanemu Prawu Statutowemu satisfaccionem powyżey wzmienionemu Dekretowi Naszemu w komportowaniu przez Urodz: Maczyńskiego, in instanti u Sądu Naszego wszystkich Dokumentow do ninieyszey Sprawy stosuiących się determinuiemy, & Continuationem dalszego procederu naznaczyliśmy. Widzieć y czytać Dekret daty Roku* 1785.

Gdy ta prawda iest pewna, że Dekret 1785. nakazał, aby Maczyński eo instanti komportował Dokumenta, y do oczewistey Rozprawy przystępował, a Maczyński niesłuchaiąc Sądu Kondemnował się, więc iawnie sprzeciwił się Sądowi, y nic niema, coby mogło Maczyńskiego od tey winy wymowić, a zatym Stankiewicz mowiąc za powagą Dekretow Sądowych, wnosi prozbę o sądzenie, za kontrawencyą sześciu Niedziel Wieży, y stu Kop Groszy Litewskich na Maczyńskim; O co wszystko wydane *składaią się Mandaty.*